

ప్రజాసాధ్య నేరానికి పాల్పడిన పోలీసులు

లక్ష్మీ : ఉత్తరప్రదేశ్‌లో మిలిష్యూర్ నియోజకవర్గాలో నేడు ఉప ఎన్నిక జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంగా పోలింగ్ బూత్ ల వెలుపలే పోలీసు సిబ్బంది ఓటరు గుర్తింపు కార్బూలను తనిటీ చేస్తున్నారు. ఈ తనిటీలపై నమాజ్ వాది పార్టీ చీఫ్, ఎంపి అభిలేఖ్ యాదవ్ తీవ్రంగా మండిపడ్డారు. ఈ వ్యవహారంలో ఎన్నికల సంఘం జోక్కం చేసుకోవాలని అన్నారు. ఈ సందర్భంగా పోలింగ్ బూత్ వెలుపల పోలీసు అధికారి ఓటరు కార్బూలను తనిటీ చేస్తున్న ఓ పోలీసు అభిలేఖ్ సామాజిక మాధ్యమం ఎక్కులో పోస్టు చేశారు. అయితే అభిలేఖ్ అరోపణల్ని అయ్యాధ్య సీనియర్ సూపరింటెండెంట్ అఖ్ పోలీస్ (ఎన్వెసపి) రాజ్ కరణ్ నయ్యుర్ థండించారు. ఓటరు బడి కార్బూలను తనిటీ చేస్తున్న వ్యక్తి పోలింగ్ ఏజెంట్ అని, పోలీసు సిబ్బంది కాయ అని అన్నారు. అయితే అయ్యాధ్య ఎన్వెసపి రాజ్ కరణ్ వ్యాఖ్యలను అభిలేఖ్ యాదవ్ తోస్తిపుచ్చారు. మిలిష్యూర్ నియోజకవర్గం అయ్యాధ్య జిల్లాలోనిదే. ఈరోజు పోలింగ్ జరుగుతున్నందున అయ్యాధ్య పోలీసులే పోలింగ్ బూత్ వెలుపల ఓటరు బడి కార్బూలను తనిటీ చేస్తున్నారు. ఈ వ్యవహారంలో సీనియర్ పోలీసుల అధికారుల ప్రమేయం కూడా ఉండని అభిలేఖ్ అన్నారు. పోలీసుల తనిటీలకు సంబంధించిన వార్తలను, చిత్రాలను ఎన్నికల సంఘం వెంటనే గుర్తించాలని అభిలేఖ్ పేరొక్కారు. ఓటర్లలో భయాండోళనలు సృష్టించి ఓటింగ్సు పరోక్షంగా ప్రాభావితం చేయడం ప్రజాసామ్య నేరమని అభిలేఖ్ తీవ్రస్థాయిలో విమర్శించారు. ఇలాంటి వర్షాలకు పొల్పుడిన పోలీసు అధికారులను, సిబ్బందిని విధుల సుంచి పొలగించాలని ఆయన ఎన్నికల సంఘాన్ని కోరారు.

అమెరికా యుద్ధ విమానంలో అమృతసర్కు 205మంది వలసదారులు

அம்புத்திர் : சுரித்தீடு தொலிஸ்டரிகா மிலிட்டரி விமானால்தீடு அக்ரம வல்ஸ்டார்ருலனு ஸ்வேதைப்பாகு துறவில்சே ப்ர்டிகிய ப்ராரங்கம்புயூங்கி. கான் அல்டீஸ்நியோ நூங்கி அவேரிகா ஸ் 17 யூத்து விமானால்தீடு கிரியலுடெரிவ பேரின் 205 முங்கி வல்ஸ்டார்ருலனு பூஷாவாரங் மத்தூர்பூங் அம்புத்திர்க்கு சேருக்கானாரு. தொலி காலத்தீடு 20 வேல்முங்கி அரசுத்தீடு மூலமாக விமானால்தீடு நீரூப்புமே பேரின் கூட்டுரை கீழ்க்கண்ட அவேரிகா காரணமேவிடும்பே 70% அ தேர்க்கால் அக்ரம்மங்கா வல்ஸ் கூட்டுரைக்கால் அரசுத்தீடு நூங்கி பங்களிடிலு காரா, ரெங்கோ ஸ்தாநங்கால் குஜராத்தீலுநாரு. வீத்துங்கா வீத்தேரு நம்முரூல்கீ சுங்கி ராத்தீல் அக்குடிகிய வல்ஸவேத்தினவாரு. சுங்கி அங்கீ அக்ரம்மங்கா சூரியதட்டு. அக்ரம வல்ஸ்டார்ருலபை நிமுகா பேத்தின் அவேரிகா ஒருங்கு வென்காட்டும் தேரு. எனுமூக லீங்காந்த ஒருங்கு பேத்தீ வல்ஸ்டார்ருலனு அயூ வீசாலகு யூத்து விமானால்தீடு துறவில்சே பேரின் ப்ராரங்கிலிசினி. அவேரிகா நூங்கி அங்கியூகு துறவில்சேந்஦ுகு கூட்டுரைக்கிடைப்பே 4 வேல் 675 தொலி காலத்தீடு 4 லக்ஷ் 6 வேல் ராபாயுல ஒருங்கு சேத்தேந்கி. தொலி காலத்தீடு 205 முங்கிபே அவேரிகா 8 கோட்டி 33 லக்ஷ் ராபாயுல வெநிசிலிசினி. மூத்து 7.25 லக்ஷ் முங்கிநி துறவில்சேந்஦ுகு வேல் கோட்டி ஒருங்கு பேத்தீந்஦ுகு ஸ்வேதைப்பாகு.

రైతుల భూతాల్సీకి రైతు భరీనా నగదు జమ

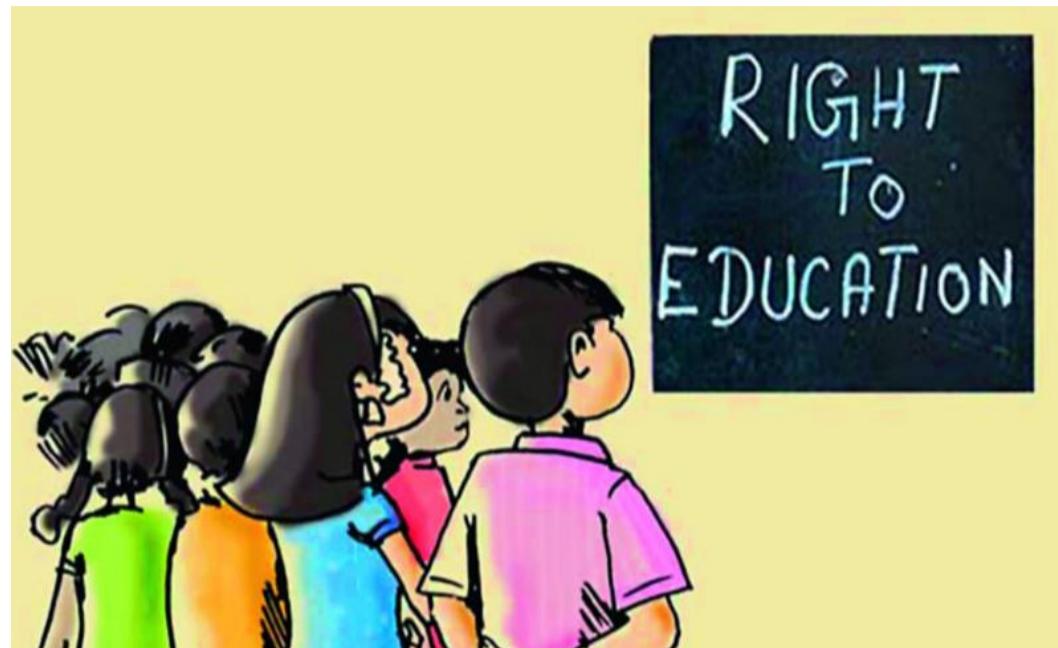

ప్రైదరాబాద్ : తెలంగాణ ప్రభుత్వం బుధవారం రైతు భరోసా నిధులను విడుదల చేసింది. మండలాల్లో గ్రామాల వారీగా నగదు జమ జరుగుతున్న సంగతి తెలిసిందే. తాజాగా ఒక ఎకరం పరకు సాగులో ఉన్న భూములకు ల్యాట్రారుల భాతాలో నగదు జమ చేసింది. మొత్తంగా 17.03 లక్షల రైతుల అకోంట్లకు ఇప్పాడు రైతుభరోసా నిధులు జమ కానున్నట్లు సమాచారం. నాలుగు పథకాల అమలులో భాగంగా.. గణతంత్ర దినోత్సవంనాడు రైతు భరోసా నిధులను విడుదల చేసింది. అయితే ఆరోజు సెలవు రోజు కావడంతో.. ఆ మరుసిరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 32 జిల్లాల్లోనీ 563 గ్రామాల్లో 4,41,911 మంది రైతులకు ఒక్కో ఎకరానికి తొలి విడుతగా రూ.6 వేల చౌప్పున పెట్టుబడి సాయం అందించింది. ఆయా గ్రామాల్లో 9,48,333 ఎకరాల విస్తరణలోనీ సాగుభూమికి రూ.569 కోట్లను చెల్లించింది. ఇక భూమిలేని వ్యవసాయ కూతీ కుటుంబాలకు విడాదికి రూ.12 వేల చౌప్పున ఆర్థికసాయం అందించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తొలిసారిగా ఇందిరమ్మ అత్మియు భరోసా పథకానికి ట్రైకారం చుట్టింది. మొదటి రోజున 18,180 కుటుంబాలకు మొదటి విడుతగా రూ.6 వేల నగదును పారి భాతాలో జమ చేసింది. ఈ పథకానికి తొలి రోజున ఆర్థికశాఖ రూ.10.91 కోట్లు విడుదల చేసింది. రైతు భరోసా నగదు జమ అలన్స్యం అవుతుండడంతో.. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై బీఆర్వెన్ తీవ్ర విమర్శలు చేస్తేంది.

ಅಮೆರಿಕಾ ವಿಮಾನಂಲ್ಲಿ.. ಅ ರಾತ್ರೋಲ ವಾರೆ ಎಕ್ಸ್‌ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು..

విద్యకు ప్రాంధాన్యతేజి

బడ్జెట్‌లో అత్యధిక నిధులు కేటాయి స్టామ్పుని బీచ్‌పీఎస్ చెప్పింది. కానీ 2013- 14 నుంచి 2024-25 వరకు విద్యుత్ కేటాయిం చిన నిధులు నామమాత్రమే. తాజాగా ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్‌ను అదే పరిణితి. "ఇండియన్ నాల్స్ సిస్టమ్" పేరుతో వేద విద్యుత్ ప్రత్యేకంగా నిధులు కేటాయించడమంటే విద్యుత్‌కి మతాన్ని జోపించడమే. బీచ్‌పీఎఫ్‌కారంలోకి వచ్చిన మొదటి ఏడాది 2013-14 బడ్జెట్‌లో 3.16 శాతం నిధులను విద్యుత్ కేటాయించగా, 2024-25లో అది 1.53 శాతానికి తగ్గిపోయింది. ఉన్నతవిద్యుత్ కేటాయించులు 2013-14లో 1.6 శాతం ఉండగా 2024-25లో ఒక శాతానికి పడిపోయాయి. 2025-26 బడ్జెట్‌లో 2.53 శాతం నిధులను మాత్రమే విద్యుత్ కేటాయించారు. అందులో పారశాల విద్యుత్ 1.5 శాతం, ఉన్నత విద్యుత్ 0.98 శాతం నిధులు దక్కాయి. ఈ మాత్రం నిధులతో దేవంలోని లక్ష్మా 50వేల ఉన్నత పారశాలల్లోని

ಪ್ರಜಾರ್ಥಗ್ಯಂಪಿ ಕಾಲುವ್ಯಂ ಕಾಣು

‘లూపైట్’ ప్లానెటరీ హెల్ప్ జర్బుల్లో ఇచ్చివల ప్రమరించిన అధ్యయనంలో ‘కాలఘ్యం’ ప్రపంచవ్యాప్తంగా అర్గోన్యూనికి తక్షణ గండంగా మారిందని వెల్లించింది. కాలఘ్యం వల్ల 2019లో 9 మిలియన్లకుమింది డస్టినేషన్లికి కారణమైందని ఈ నిషేఖి వేర్చుంది. ఇది ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రతి ఆరుగురిలో 1 ఒకరి మరణానికి కారణమని చెప్పవచ్చు. గాలికాలఘ్యం అత్యుంత ప్రాణాంతక రూపంగా 6.7 మిలియన్ మరణాలకు కారణమైంది. ఆ తరువాత నీటికాలుఘ్యం కూడా విషపూరిత రసాయనాల వల్ల కలగే ప్రాణమణ్ణం ఎక్కువగా ఉంది. ఈ కాలఘ్యంలో ముఖ్యికితిని వారిలో అధిక శాతం మర్యా-

తక్కువు ఆదాయ దేశాల్లో ఉన్నారు. భారతదేశం, ద్విష్టా ఆసియాలో ఈ సమస్య అత్యంత తీవ్రంగా ఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కాలుష్యం కారణంగా నంభబించే మరణాలలో ముఖంగా 2.4 మిలియన్ల వరకు భారతదేశంలోనే చేటుచేసుకున్నాయి. గృహ గాలి కాలుష్యం, తాగడానికి అనుకూలంగా లేని నీటికొరత, తగిన పుట్టుతాలోపం ప్రధాన కారణాలుగా గుర్తించబడ్డాయి. దేశరాజుధాని ధీశ్రీ ప్రపంచంలో అత్యంత కాలుష్యగ్రస్త నగరాల్లో ఒకటిగా నిలిచింది. 2022లో 'పక్కాఎట్' నివేదిక ప్రకారం 100 అత్యంత కాలుష్యగ్రస్త నగరాల్లో 63 నగరాలు భారతదేశంలోనే ఉన్నాయి. భారతదేశంలో

కార్పుచ్చల సీజన్.. అంతటా టెన్షన్

లానువంచ్జలనులో గత కెన్నీ వాయిలాపు కార్బ్రూచ్చు చెలరీగా ఇట్ల
 ను, తోటలు, పంటలు సర్వాగం బాడిద కుపులుగా మిగిలిపోయన సంగతి
 తెలిసిందే. ప్రపంచ దేశాలప్పుడై ఈ వైపరీత్యానికి ఉపిక్షిప్తపుతున్న
 తరుణంలో జమ్ముకశ్మీర్ ప్రాంతంలో కార్బ్రూచ్చు ప్రమాదం
 మంచుకుప్పస్తోండని అధికారులు పౌచ్చరింపదడం గమనార్థం.
 ఉత్తరాఖండ్లనో అల్పోర్కా అడవిలో కూడా ఈ నెల మొదల్లో
 కిలోమీటరు పొడవునా మంటలు వ్యాపించి అడవులను దహించి
 వేశాయి. ఉత్తరాఖండ్లో సాధారణగా థిలవరి 15 నుంచి
 అగ్నిప్రమాదాల సీజన్ ప్రారంభమవుతుంది. కానీ ఈ విడ్యాది
 జనపరిశోభ అగ్నిప్రమాదాల సీజన్ ప్రారంభం కావడం గమనార్థం.
 ఉత్తరాఖండ్ ప్రభుత్వం కార్బ్రూచ్చును నివారింపడానికి ప్రతి ఇంటిని
 అప్పమత్తం చేయడానికి 5000 మంది వాలంబీర్లను నియమించింది.
 ఇదిలా ఉండగా అడవుల్లో కార్బ్రూచ్చు వ్యాపింపకుండా రెండు అటవీ
 విభాగాల మధ్య షైర్క్లైన్ (అగ్రిఫెఫ) లను గీనే విధానం బిటీష్
 కాలంలో ప్రారంభపైంది. అంటే రెండు అటవీ దివిజన్ మధ్య 100
 అడుగుల షైర్క్లైన్, రేంజ్ల మధ్య 50 అడుగుల షైర్క్లైన్
 నిర్మాణస్తుంటారు. ఈ షైర్క్లైన్లో పెరిగిన చెట్లను చివరిసారిగా
 1996లో తొలగించారు. ఇప్పుడు 28 సంవత్సరాల తరువాత మళ్ళీ
 తొలగింపడం ప్రారంభించారు. ఈ పెరిలైన్లో పెరిగన దాదాపు 5

పదివేలే బిడుల్లో అటల్ తీంకరింగ్ ప్రయోగశాలలను అభివృద్ధి చేస్తామని, వచ్చే నాలుగేండ్రాల్లో నలష్టైవేలే పారశాలలకు విస్తరిస్తామని ప్రతిపాదించారు. పారశాలలకు ఇంటర్వెల్ సౌకర్యం కల్పిస్తామని, రూ. 500 కోట్లతో ఏమ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని ఆర్కిటెక్నాలజీలు సెలవిచ్చారు. గతం కంబే ఎక్కువ కేటాయింపులు చేశామని చెప్పుకున్నా ఆ తర్వాత సపరించిన అంచనాల్లో తగదం గ్యారండీ. గతేడాది సీఎం పోషణ కింద (మద్యాప్త్వ భోజనం పథకం కోసం) రూ. 12 వేల కోట్లు కేటాయింపులు జరిగినా సపరించిన అంచనాల్లో పది వేల కోట్లు వరకు పరిమితమైంది. ప్రయోగశాలల అభివృద్ధిలోనూ మార్పులేదు. ఉన్నత విద్యను మెరుగుపరిచేందుకు భారీగా నిధులు అవసరం. అయితే, ఆ మేరకు నిధుల కేటాయింపు జరగడం లేదు. ఈనీ ప్రస్తుత బిడ్జెట్లో ఈ అంశం పట్టించుకోలేదు. ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యా లయాలు, బిట్లీస్, నిట్లులు, ఇతర కేంద్ర-రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలు నాణ్యమైన విద్యనందించడంలో కష్టాలను ఎదుర్కొంపున్నాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అత్యుత్తమ 200 విశ్వవిద్యాలయాల్లో భారతీయ యూనివర్సిటీలు మాడు మాత్రమే ఉన్నాయి. దీనంతటికీ సరైన నిధుల కేటాయింపులేకషోపదమే. నిధుల కేటాయింపు లేకుండా భారతీయ సంస్కృతులు అంతర్జాతీయింగా పోలీపడలేని పఠించి. వైపుణ్యాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు కూడా బిడ్జెట్ ప్రాధాన్యం ఇవులేదు. పరిశేధారంగాన్ని ఈ పదేంద్రలో నిర్దిఖం చేశారు. దేశ అభివృద్ధికి ఉపయోగపడే ఒక్క పరిశేధన కూడా జరగలేదు. ఉపాధిని పెంపాందించడానికి బిలమైన వ్యతి శిక్షణ వైపుణ్యాభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం సిఫారసులు చేసినవటికీ ఆ దృష్టి లేకుండా పోయింది. ఇటీవలి కలంలో ప్రభుత్వ విద్యాసంస్కరించాలన్న తగినచి, ప్రయివేట్ రంగాన్ని ప్రింట్పొహంచే విధంగా నిర్జయాలు తీసుకున్నారు. విద్యాసంస్కరించాలన్న తగినచి, ప్రయివేట్ రంగాన్ని నిర్జయాలు తీసుకున్నారు. నూతన జాతీయ విద్యావిధానంలో పేదలకు ఉన్నత విద్య నిరాకరించబడుతోంది. ఈ ప్రయివేటీకరణ ధోరణితో సామాన్యాలకు ఉన్నత విద్య మరింత ఇంద్రీని దైనించి మారుతోంది. విద్యార్థులు ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉండగా, ప్రభుత్వాల బిడ్జెట్లో అతి తక్కువ నిధులు కేటాయిస్తూ వోలిక సౌకర్యాల విషయంలో శ్రద్ధ వహించడం లేదు. ఇది ప్రయివేటు విద్యాలయాల పైకు విద్యార్థులను ప్రింట్పొహంచడంలో భాగమే. వాస్తవానికి కొరారి కమిషన్ ఆరుశాతం సూల జాతీయ ఆదాయాన్ని విద్యారంగానికి కేటాయించాలని సూచించింది. ఆ రకంగా విద్యా బిడ్జెట్సు పెంచి, సామాన్యాలకు నాణ్యమైన విద్యనందించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్చలు తీసుకోవాలి. విద్యావ్యవస్థ అభివృద్ధి చెందాలంటే, ప్రజలు, విద్యార్థులు, విద్యావేత్తలు అందరూ కలిసి ప్రభుత్వంపై ఒత్తిటి తీసుకురావాలి.

'యనినిస్తే', పూర్వ ఎర్తీ నివేదిక ప్రకారం 275 మిలియన్లకు పైగా చిన్నారులు రక్తంలో అధిక శీడ్స్‌స్టాయలుకు గుర్తుయ్యే ప్రమాదంలో ఉన్నారు. కాలుష్యం కారణంగా భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ పై భారీ ప్రభావం పడుతోంది. లాస్పెన్ నివేదిక ప్రకారం, పంచవార్షంగా కాలుష్యం-సంబంధిత వ్యాధుల పాల్ 4.6 శ్రీలియన్ దాలర్ల ఆర్థిక నష్టం సంభవిస్తోంది. ఇది ప్రపంచ జిడిపి 6.2 శాతం. భారతదేశం కేవలం గాలి కాలుష్యంవల్స్ నంపురానికి 150 బిలియన్ దాలర్లకు పైగా ఆర్థిక నష్టాన్ని ఎదురొంటుస్తునదిని 'అంతర్జాతీయ స్కీర్చ అభివృద్ధి సంస్' నివేదిక పేర్కొంది. మన దేశం కాలుష్యాన్ని తగించేందుకు కొన్ని చర్యలను ప్రారంభించింది. 'నేషనల్ క్లీనిఎల్ర్ ప్రోగ్రామ్' ద్వారా 2024 నాటికి పొర్చుక్కలేద్ మ్యాటర్ సెపండ్రులను 20-30 శాతం వరకు తగించే లక్ష్యంతో చర్యలు చేపట్టారు. 'స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్' శాఖిప్పన్ కవరేజీలో కొంతమేరకు ప్రగతిని సాధించగలిగింది. అయినప్పటికీ ఇప్పటికీ లొగ్గుఆరారిత విద్యుత్ కేంద్రాలు భారత గాలి కాలుష్యంలో 60% పైగా వాటాను కలిగి ఉన్నందున దీని ప్రథమం ఇంకా తీవ్రంగా ఉంది. ప్రశ్నేంచి పంచాంగ్, హర్షానా వంటి ఉత్సాది రాష్ట్రాల్లో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల్లో వ్యాధులు కాలుష్యాన్ని మరింత తీవ్రతరం చేస్తాయి. పట్టాలు, మహానగరాల్లో గాలి కాలుష్యానికి 40 శాతం కారణం అయిన శ్రూస్‌స్టార్ట్ రంగం కూడా సమర్పించమైన సంస్కరణలను అవసరపడుతోంది. కాలుష్యాన్ని తగించడానికి సమస్యలు పూర్వక చర్యలు అపసరం. శక్తివంతుమైన పర్యావరణ నియంత్రణ, శుద్ధమైన శక్తిమార్గికి, అలాగే నిలకడైన మాలిక సదుపాయాలలో పెట్టుబడులు అత్యవసరం. బొగ్గును తగించడంలో, పనరుత్యారక శక్తి ప్రాజెక్టులను విస్తరించడం, ఎలక్ట్రిక్ హాపాలనలు ప్రోత్సహించడంలో భారత్ కీలకమైన చర్యలను తీసుకోవాలి. అదనంగా కాలుష్య ప్రభావంపై ప్రజలలో అవాహన పెంచడం మరీ అపసరం. కాలుష్యం అనేది ఒక్క పర్యావరణ సమస్య మాత్రమే కాదు, ఇది ప్రజారోగ్యాన్ని అలాగే ఆర్థిక సంక్లోధానికి మాలం కూడా. దీని ప్రభావం తీవ్రతను అధిగమించాలంటే తక్షణ చర్య అపసరం. భారతదేశానికి ఈ సమస్యను ఎదురొక్కనేందుకు సాథ్య ఉన్నప్పటికీ, వాటిని పరిష్కరించగల అవకాశాలు కూడా ఉన్నాయి. సమష్టి ప్రయత్నాలలో భారతదేశం కాలుష్యాన్ని తగించడంలోనూ ప్రజలకొంపం ఒక శ్రుపును, అశ్వదకమైన భవిష్యత్తును నిర్మాణించడంలో ఆదర్శంగా నిలువగలదు.

8,27,357 చదరపు కిలోమీటర్ల పరిధిలో విస్తరించి ఉన్నాయి. అంతే దేశంలో 25.17% భాగీళీక ప్రాంతంలో విస్తరించి ఉన్నాయి. మొత్తం మడ అడవులు 4992 చదరపు కిలోమీటర్ల పరిధిలో వ్యాపించాయి. భారీ ఎత్తున ఆడవులు విస్తరించిన రాష్ట్రాల్లో టావ్ మూడింలీలో మధ్యపదేశ్ (77,073 చదరపు కిలోమీటర్లు), అరుణాచల్ ప్రదేశ్ (65,882 చదరపు కిలోమీటర్లు), చత్తినగధీ (55,812 చదరపు కిలోమీటర్లు) ఉన్నాయి. ఇందియా సైట్ ఆఫ్ శాస్త్ర రిస్టర్ (ఐఎస్ఎఫ్‌ఆర్) 2021 ప్రకారం దేశంలోని అడవుల్లో 36 శాతం తరచుగా కార్బిచ్యూ ప్రమాదాలు జరగునికి అనుపుగా ఉన్నాయని వెలల్డంది. ఇందులో 2.81% తీవ్రమైన కార్బిచ్యూలు ప్రాంతంగా ఉంటోంది. మరొ 7.85 శాతం చాలా ఎక్కువ కార్బిచ్యూ కేటగిరి జోన్‌గా ఉంటోంది. దేశంలోని అడవులు ఎదుర్కొంటున్న పెద్ద రిస్యూగా ఈ జోన్‌లోని అడవులు ఉన్నాయి. ప్రజాజీవన ఆధారంగా అడవులు కీలక పాత్ర వహిస్తున్నాయి. దాదాపు 275 మిలియన్ గ్రామీణ ప్రజలు అడవులపై ఆధారపడి బటుకుతున్నారని ఐఎస్ఎఫ్‌ఆర్ 2023 దేఱా వెలిడించింది. అడవులకు చేరువగా నివసిస్తున్న సమాజాలు అడవుల్లోని కలపేతర ఉత్సవులపై అంటే కాయలు, గింజలు, పుట్టుగుదుగుల వంటి ఉత్సవులపై, పర్యావరణ సేవలమైన ఆధారపడి బటుకుతున్నాయి. అయితే అటవీ వసరుల నిలువు దోహించి, మానవ స్వస్థయోజన అత్రమాలు రాసురాను విచ్చలిగిగా సాగుతుండటంతో అటవీ పర్యావరణ సమతల్యం దెబ్బతింటోంది. మధ్య, ఉత్తర, తూర్పు భారత ప్రాంతాల్లో ముఖ్యంగా తునికాకు, ఇప్పపూర్వాల సేకరణ కార్బిచ్యూ ప్రమాదాలకు ప్రధాన కారణాలు అవుతున్నాయి. తేనే వేగాశ్వ అడవుల్లో ఎందుగడ్డిని తగుబిట్టడం కూడా కార్బిచ్యూకు దారి తీసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. గోవా, అస్సిం, మహిమార్ అడవుల్లో ఈ చర్చల వల్లనే అడవులు అంటుకున్నాయని పోలీసులు తెలుసుకుని కొండరిని ఆరెస్ట్ చేశారు. దీనికి తోడు స్థానిక టైలుల తమ సాగులో పంటల మార్పిడి విధానాలు 4.35 మిలియన్ హెక్టార్ అడవులపై విపరిత ప్రభావం చూపించి కార్బిచ్యూలకు దారితీస్తున్నాయి. ఈ కార్బిచ్యూలన్నీ సహజమైనవి కవనీ, టైలుల తమ పొలాలన్నీ భాశీ చేయడానికి పంటకోతల తరువాత మిగిలిన గడ్డిని, ఇతర వ్యర్థాలను తగుబిట్టడుకున్నారని ఉపగ్రహాల ద్వారా కనుగొన్నట్టు గతంలో ఒడిసా అటవీ మంత్రిత్వశాఖ బయటపెట్టడం ఈ సందర్భంగా ప్రస్తావించవలని ఉంది. సహజమైన అడవుల పర్యావరణ వ్యవస్థలో, తిరిగి నేలను సాగుకు అనుపుగా వెనులుబాటు కల్పించడంలో నేంద్రియ వ్యర్థాలను తోలిగించడంలో కార్బిచ్యూలు కీలక పాత్ర వహిస్తున్నప్పటికీ, వీటి వృత్తిరేక ప్రభావాలు అడవులకు దక్కపలిని ప్రయోజనాలను దూరం చేస్తున్నాయి. ఈ పరిషామాలు చివరకు జీవితాలను బిగొంటున్నాయి. నివాసాలను విధుంసం చేస్తున్నాయి. అందుకనే కార్బిచ్యూల నివారణకు ఆయు ప్రభుత్వాలు నిరంతరం ఆపమత్తంగా ఉండడ తప్పదు.